

תכנית העשרה חינוכית

צהרונני 'ניצנים'

בעלי חיים

שבת, תשפ"א, ינואר – פברואר 2021

תוכן העניינים

2	הקדמה.....
5	פעילויות פתיחה והתכנסות.....
10	פעילות העשרה חינוכית.....
11	שבוע ראשון- הכרות עם בעלי החיים וסביבת הגידול שלהם.....
23	שבוע שני- הקשר בין בעלי החיים ובני האדם.....
35	שבוע שלישי- חברות בין בעלי חיים.....
42	שבוע רביעי- תכונות של בעלי חיים.....
51	פעילויות לסיום היום.....

היחידה שלפניכם עוסקת בנושא "בעלי חיים".

נעסוק בהכרות עם בעלי החיים, בקשר בין האדם לבעלי החיים. ניצור חיות ונכנס לעולמם הקסום של בעלי החיים, תוך הבנה שהינם חלק בלתי נפרד מסביבתנו ומעולמנו האנושי.

היחידה מבוססת על רכיבי סדר היום וכוללת פעילויות לפתיחת היום, פעילויות חינוכיות להעשרה ופעילויות לסיום היום.

במהלך כל אחד משבועות הפעילות נעסוק בנושא אחר:

שבוע ראשון – הכרות עם בעלי חיים וסביבת הגידול שלהם

שבוע שני – הקשר בין בעלי חיים ובני אדם

שבוע שלישי – חברות בין בעלי חיים

שבוע רביעי – תכונות של בעלי חיים דרך משלים

להלן פירוט הידע, המיומנויות והערכים בהם נעסוק:

ידע

התלמידים יעמיקו את ידיעותיהם בנושא בעלי החיים בהיבטים השונים: סביבת החיים, מאפיינים פיזיים, תנאי הגידול.

התלמידים יכירו בהדדיות ובנתינה בין בעלי החיים ובני האדם.

מיומנויות

מיומנויות קוגניטיביות:

התלמידים יתנסו בחשיבה יצירתית
התלמידים יבחינו בין מציאות לדמיון

מיומנויות תוך אישיות

- 🐾 הילדים יבטאו באופן אישי מחשבות ורגשות בהתאם לפעילות
- 🐾 הילדים יפתחו רגישות ואמפתיה כלפי בעלי חיים
- 🐾 הילדים יפתחו אחריות ותחושת מסוגלות בטיפול בבעלי חיים
- 🐾 הילדים יפתחו סקרנות ורצון לחקור ולהרחיב אופקים
- 🐾 התלמידים יגלו יוזמה אישית

מיומנויות בין אישיות

- 🐾 הילדים ישתפו פעולה עם חברים ויעבדו בצוות
- 🐾 הילדים ישתפו את חבריהם ברגשות בדרכים מגוונות
- 🐾 הילדים ינהלו שיח מכבד
- 🐾 הילדים יכירו ויקבלו מגוון דעות ורגשות בנושא

מיומנויות גופניות

- 🐾 התלמידים ייקחו חלק בפעילויות גופניות יחידניות וקבוצתיות

ערכים

- 🐾 כבוד הדדי
- 🐾 אכפתיות מהסובבים
- 🐾 חמלה
- 🐾 אחריות
- 🐾 הקשבה
- 🐾 שמירה על החי
- 🐾 כבוד לטבע ולסביבה

מסרים מרכזיים

- 🐾 לבעלי החיים ובני האדם צרכים משותפים
- 🐾 בעלי חיים זקוקים לטיפול והגנה
- 🐾 הדדיות בקשר בין בעלי החיים ובני האדם

לפניכם פעילויות בנושא בעלי חיים אותן יש לשבץ במהלך הצהרון, בפתיחת היום, לפני ארוחת הצהרים ולאחריה. מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לצהריים. ראשית יש לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום ולהעניק יחס אישי לכל ילד וילדה.

בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

שימו לב – בפרק זה של היום על הפעילויות להיות קצרות וממוקדות, עד 20 דקות.

משוחחים אחד עם השני

מהלך הפעילות:

הילדים מסתובבים בחלל הגן לצלילי מוסיקה . כאשר המובילה אומרת זמן שיח כל זוג או שלשה מקיימים שיח על בעל-החיים אותו הם מגדלים בבית או בעל-חיים שהיו רוצים לגדל בבית (מיהו בעל החיים, שמו, מה אתם הכי אוהבים בו).

עם סיום הזמן ממשיכים להסתובב ומחליפים את צמדים. בסבב השני כל זוג או שלשה משוחחים על מה חשוב לעשות כדי שבעל-החיים שאנחנו מגדלים או רוצים לגדל יהיה בריא ושמח. בסיום שיתוף במליאה- מה למדו האחד/ת על השני/ה בנושא.

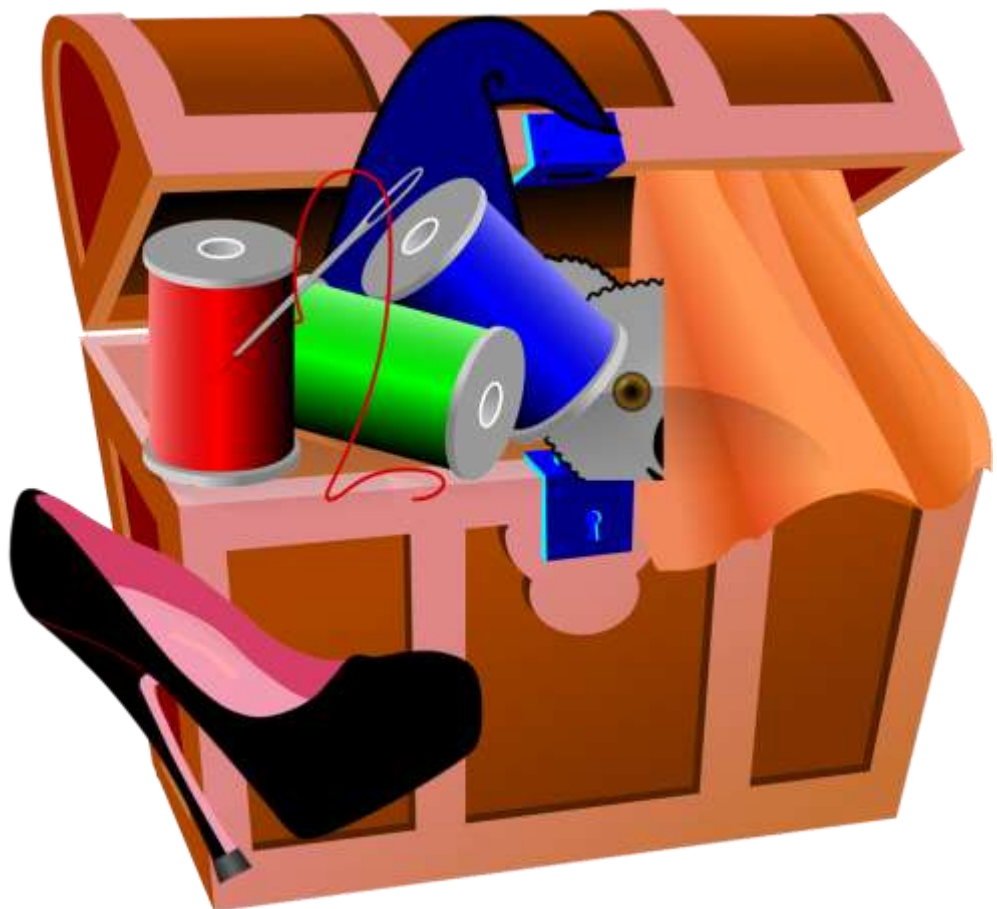

מתחפשים לבעל החיים

עזרים: תחפושות, חולצות גדולות, גלימה, קרניים, חוטים צבעוניים, נעלים גדולות וכדומה

מהלך הפעילות:

הילדים בוחרים בעל חיים ומתחפשים לבעל החיים שבחרו.
מצלמים את הילדים ותולים את התמונות בצהרון.
ניתן לבקש מהילדים לזהות את בעל החיים שאליו התחפש החבר.

לאן נושבת הרוח

עוזרים: כסאות מסודרים במעגל

מהלך הפעילות:

התלמידים ישבו על כסאות במעגל ובכל פעם יחליפו מקומות על פי המשפטים שיאמרו:

כל מי שאוהב/ת כלבים/חתולים יחליף/תחליף מקום עם החברים 🐾

כל מי שהיה/היתה רוצה לגדל חיית מחמד - כלב/חתול/דג/ארנב... 🐾

יחליף/תחליף מקום עם החברים

כל מי ששמע/ה פעם שיר או סיפור על בעל-חיים יחליף/תחליף מקום עם החברים 🐾

מומלץ להזמין את אחד הילדים למרכז המעגל לומר משפט שקשור לחיות מחמד.

לשיקולה של המובילה כמה תלמידים להזמין בכל פעם.

דמיון מודרך

עזרים: מוסיקת רקע רגועה

מהלך הפעילות:

התלמידים עוצמים עיניים מאזינים ופועלים על פי ההנחיות 🐾
"דמיינו שיש לכם בבית כלבלב קטן... המציאו שם לכלבלב שלכם... דמיינו את הגודל שלו, צבע הפרווה שלו... דמיינו שאתם מתעוררים בבוקר, מתמתחים, מצחצחים שיניים, וניגשים ללטר את הכלבלב. דמיינו את האופן בו הכלבלב ניגש אליכם, שמח ומקשקש בזנב. מה עוד עושה הכלב? אולי הוא מניח על הברכיים שלכם את כפות רגליו ומלקק בעדינות את כף היד שלכם? דמיינו שאתם מלטפים אותו, בודקים שיש לו מספיק מים ואוכל, משחקים איתו... כעת אתם הולכים להתלבש ולהתארגן ליום הלימודים"
התלמידים פוקחים עיניים ומשתפים במילה או שתיים איך הם הרגישו במהלך הסיפור, איך מרגישים שדואגים לכלבלב לאוכל ולשתייה, איך מרגישים כשמלטפים כלב וכשמשחקים איתו.

פעילות העשרה חינוכית

לפניכם פעילויות העשרה חינוכיות בנושא בעלי חיים.
שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי
קבוצת הילדים.

שבוע ראשון

נושא: הכרות עם בעלי חיים וסביבת הגידול שלהם

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים					
מטיילים בשוק עם השיר "אצא לי השוקה"	חידות קולות וצלילים של חיות	בעלי חיים בסביבת הצהרון- פעילות חקר וגילוי	"דב מצב רוח טוב"	יש לי ציפור קטנה בלב	פעילות העשרה חינוכית
					סיום היום

מבוא למובילי הצהרון שבוע ראשון

היחידה שלהלן עוסקת בהכרות עם מגוון בעלי חיים.
נכיר את עולם בעלי החיים בהיבטים של סביבת החיים, מאפיינים פיזיים, תנאי
הגידול, קשר בין בני האדם.

יחידה זו כוללת מספר מפגשים:

- מפגש ראשון – הכרות עם בעלי חיים דרך השיר "אצא לי השוקה"
- מפגש שני – חידות וחיות הכרות עם מגוון נוסף של בעלי חיים
- מפגש שלישי – בעלי חיים בסביבת הצהרון- פעילות חקרנית
- מפגש רביעי – "דב מצב רוח טוב" – חברות בין חיות שונות
- מפגש חמישי – יש לי ציפור קטנה בלב- הכרות עם הציפור הדמיונית
שנמצאת בלב

אצא לי השוקה

הערכות מוקדמת: [הכנת הדמויות הצבעוניות](#) הכנת שולחנות לפעילות היצירה

עזרים: מחשב עם חיבור לאינטרנט ורמקולים, [הקישור לשיר](#), [דמויות בעלי החיים מהשיר](#), מקלות ארטיק, מספרים, צבעים ודבק

אצא לי השוקה / עממי

[לחצי כאן לשיר](#)

[דמויות בשחור לבן](#) (ללחוץ על הקישור)

[דמויות צבעוניות](#) (ללחוץ על הקישור)

בואו נלך לשוק,

מה נקנה?

אצא לי השוקה, תרנגול קטן אקנה לי

התרנגול - קו קו קוריקו קו

הוא יזמר עד אור הבוקר

אצא לי השוקה, כלבלב קטן אקנה לי

הכלבלב - והב והב

התרנגול - קו קו קוריקו קו

הוא יזמר עד אור הבוקר

אצא לי השוקה, חתלתול קטן אקנה לי

החתלתול - מיאו מיאו

הכלבלב - והב והב

התרנגול - קו קו קוריקו קו

הוא יזמר עד אור הבוקר

אצא לי השוקה, ברנז קטן אקנה לי

הברנז - גע גע

החתלתול - מיאו מיאו

הכלבלב - והב והב

התרנגול - קו קו קוריקו קו

הוא יזמר עד אור הבוקר

אצא לי השוקה, חמור קטן אקנה לי

החמור - איי אה

הברנז - גע גע

החתלתול - מיאו מיאו

הכלבלב - והב והב

התרנגול - קו קו קוריקו קו

הוא יזמר עד אור הבוקר

מהלך הפעילות:

- 🐾 הסתדרו במעגל וחלקו לילדים את הדמויות הצבעוניות של בעלי החיים המופיעים בשיר.
- 🐾 השמיעו לילדים את השיר ובקשו מהם להרים את החיה המתאימה כאשר היא מופיעה בשיר.
- 🐾 שאלו את הילדים: מה קנינו היום בשוק?
- 🐾 חלקו את דמויות החיות לילדים אחרים (אפשרו לילדים לבחור את החיה שהם רוצים) והשמיעו שוב את השיר. הפעם בקשו מהילדים להסתדר לפי הסדר בו מופיעות החיות בשיר.
- 🐾 הרימו כרטיסיה של אחת החיות ובקשו מהילדים להשמיע את הקול של אותה חיה, שאלו מה הפעולה של השמעת קול החיה ובית הגידול שלה. ציינו בפני הילדים את הפעולה של השמעת קול חיה ובית הגידול שלה (התרנגול קורא בקול וגר בלול, הכלבלב נובח וגר במלונה, החתול מילל וגר בסלסלה או ברחוב, חתול רחוב, הברווז מגעגע ונמצא באגם והחמור נוער וגר באורווה).
- 🐾 פעילות יצירה- ניצור יחד עם הילדים את הדמויות מהשיר.
- 🐾 הילדים יוכלו לשחק עם הדמויות כרצונם.

סיכום:

לאחר שהכרנו את הדמויות מזכיר את קולן והיכן הן גרות. אפשר עם כל תלמיד ואפשר יחד במליאה.

חידות – קולות וצלילים של חיות

עזרים: מחשב חיבור לאינטרנט ורמקולים, [קישור לחידון](#), תמונות של בעלי חיים ובית הגידול, צבעים, מספרים, בריסטול ודבק, תוף מרים, כרטיסיות עם איור של חיות ובית הגידול שלהן.

מהלך הפעילות:

- 🐾 השמיעו לילדים את הקולות מהחידון ובקשו מהם לזהות את קול החיה. (סדר החיות בחידון: כלב, חתול, סוס, פרה, ציפור, תרנגולת, דבורה, אריה, פיל, כבשה, ברוז, תרנגול, קוף, דוב וצפרדע)
- 🐾 הניחו את הכרטיסיות של החיות על השטיח.
- 🐾 הזמינו את אחד הילדים ובקשו ממנו לבחור את אחת החיות ולהציג אותה בפנטומימה לילדים האחרים. הילדים מנחשים מיהי החיה.
- 🐾 חלקו את הכרטיסיות של בעלי החיים ובית הגידול שלהם לחלק מהילדים ובקשו מהם להתנועע לצלילי התוף כשהמנגינה מפסיקה בקשו מהם להסתדר בזוגות לפי בעל החיים ובית הגידול. הנחו את הילדים להניח את הזוגות על השטיח (החיה ולצידה בית הגידול שלה).
- 🐾 הצביעו על אחת התמונות ואמרו ביחד עם הילדים את שם החיה, בית הגידול שלה והקול שהיא משמיעה. (הרימו את צמדי הקלפים מהשטיח עד שלא יישארו כרטיסיות)

פעילות יצירה: הכנת משחק זיכרון

חלקו לכל ילד כרטיס מכל סוג ובקשו מהם לצבוע ולגזור את הכרטיסים. בסיום ציינו ביחד את שם החיה ובית הגידול שלה.

תמונות לפעילות

צ'פור בקו

צ'פור מצי"צת

הכזה במצוה

כזה טבח

התרטולת בלז

תרטולת
מקרקרת

הפרה ברפת

פרה זעה

הקבורה בכוורת

קבורה
מזמזמת

הסוס באורווה

סוס צוה

תמונות לפעילות- המשך

היונה בשוכה

היונה הומה

כבשה בקיר

כבשה פועה

הדולפין בים

דולפין משמיע
צלילי "קציק"

ברווז באגם

ברווז
מזעזע

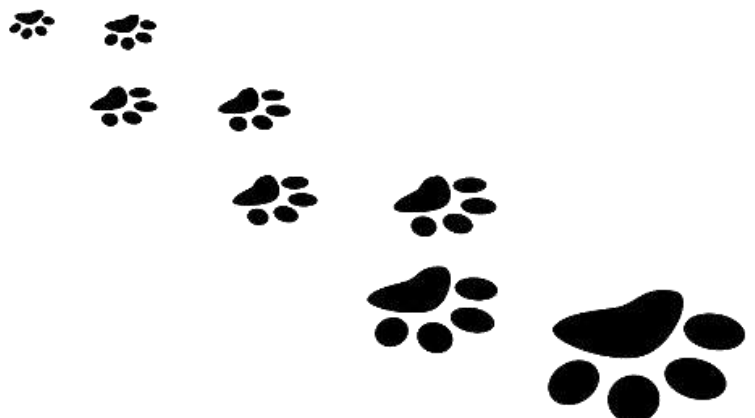
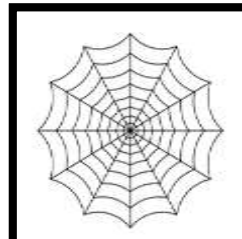
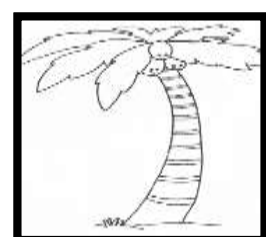
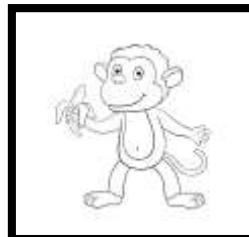
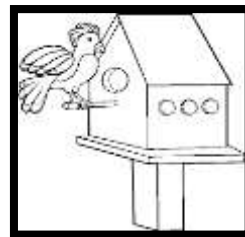
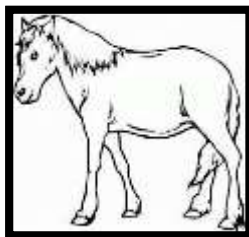
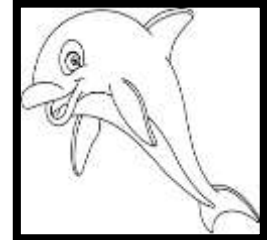
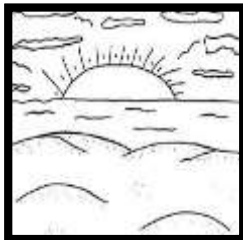
הקוף עץ העץ

קוף צוהר

משחק זיכרון

חוקרים ומגלים בעלי החיים בסביבת הצהרון

מידע למובילה: כדי לקרב את הילדים לעולם בעלי החיים חשוב לאפשר

להם לחקור ולגלות בעצמם בעלי חיים. חשוב לעודד אותם בזמן חצר לנסות ולמצוא בעלי חיים בחצר ולעקוב אחריהם.

יש לזמן לילדים לעקוב לאורך כל החודש אחר בעלי החיים בסביבת חצר והגן שלהם ולאמץ זאת כאורח חיים בצהרון במהלך השנה.

איתור בעלי חיים בסביבה הקרובה

עזרים: זכוכיות מגדלת ומשקפות, דף מעקב לבעלי חיים, דפים וכלי כתיבה.

מקום הלמידה: חצר הגן

מהלך הפעילות:

חלקו לילדים זכוכיות מגדלת ומשקפות ושאלו אותם מה

עושים עם החפצים שקיבלו ומה לדעתם הם יעשו בפעילות

הסבירו לילדים שהיום הם יאתרו בעלי חיים בחצר הגן.

בקשו מהם לעקוב אחר בעלי החיים שמצאו (לאן הולכים?

האם הם לבד או בלהקה? האם מחפשים אוכל, מנמנמים,

משמיעים קולות והאם ניתן להתקרב אליהם?)

אמרו לילדים שכאשר ימצאו בעל חיים עליהם להתבונן בהתנהגות שלו

(למשל השבלול שזוחל על היד, הריר שהוא משאיר בזחילתו, עקבות של

נחליאלי על החול, קן נמלים חדש ועוד)

סיום הפעילות:

הילדים ישתפו את חבריהם בתחושות וברגשות שהיו להם כאשר מצאו בעל חיים.

הזמינו אותם להמשיך ולעקוב אחרי בעלי החיים השונים.

חשוב להדגיש בפני הילדים את כללי ההתנהגות של תצפית בלבד ושמירה על

בעלי החיים. כמו כן חשוב לשמור מרחק מבעלי חיים מסוכנים ולא מוכרים.

לוח מעקב לבעלי חיים שראינו בחצר הגן

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום שישי	שבת

דב מצב רוח טוב/דניאלה דקל לונדון

מידע למובילה

הספר "דב מצב רוח טוב" מפגיש את הילדים עם מספר בעלי חיים שדרכם הילדים ילמדו שאפשר ליהנות עם כל מיני חברים גם אם הם לא דומים לנו והכי חשוב להישאר עם הרבה מצב רוח טוב בנוגע לבעלי חיים! בית הגידול של הדוב-רוב הדובים החומים מעדיפים אזורים מיוערים או בעלי כיסוי צומח שם הם יכולים להסתתר במהלך היום.

עוזרים : הספר דב מצב רוח טוב/ דניאלה דרל לונדון

דפים, צבעים, פלסטלינה, חומר, עיניים זזות, שבועונים (לפעילות יצירה לאחר הסיפור)

מהלך הפעילות:

- 🐾 הקריאו את הסיפור לילדים תוך כדי הצגת האיורים.
- 🐾 בקשו מהילדים לשתף מה הם אהבו בסיפור, מה הרגישו בזמן שהאזינו לסיפור.
- 🐾 שאלו את הילדים:
 - אילו חיות הופיעו בסיפור ומה הם יודעים על כל חיה (הקול שהיא משמיעה ובית הגידול שלה)
 - מה החיות אוהבות לעשות ביחד בסיפור?
 - מה קרה לדב בסיפור וכיצד החברים סייעו לו לפתור את הבעיה?
 - האם בעלי החיים יכולים לשחק ביחד רק עם מי שדומה להם?
 - בקשו מהילדים לתת דוגמאות לבעלי חיים שונים שיכולים לשחק ביחד (כלב וחתול...)
 - איך משהו הופך להיות חבר טוב?
- 🐾 פעילות יצירה- הזמינו את הילדים ליצור את בעלי החיים לבחירתם באמצעות פיסול, חומר, ציור או גזירה מעיתונים.

בהשראת הסיפור ניתן להוסיף למרחב התחפושות בגן תלבושות ואביזרים של החיות שהיו בסיפור וזאת כדי לעודד את שילוב הסיפור גם במשחק חברתי.

סיום הפעילות:

אמרו לילדים שדרך הסיפור חקרנו חיות נוספות וראינו שגם בעלי חיים שונים, יכולים להיות חברים. ראינו שחבר לא חייב להיות דומה לנו, חשוב שיהיה לנו נעים וטוב עם חברים. חברים יכולים להיות בעל חיים ולעזור לנו ולגרום לנו למצב רוח טוב.

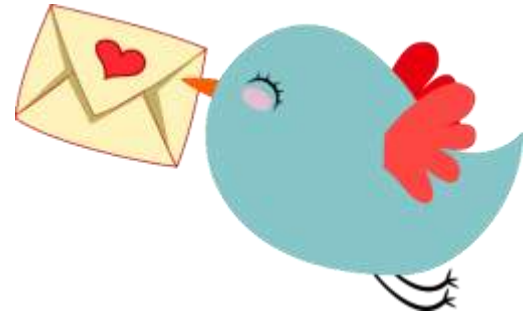

יש לי ציפור קטנה בלב

עזרים: [קישור לשיר](#), דפים, צבעים, טושים, צבעי מים.

השיר (יש ללחוץ על הקישור)
יש לי צפור קטנה בלב
מלים: יגאל בשן ויוסי בנאי
לחן: יגאל בשן

יש לי בלב צפור קטנה
עם שתי גומות ומגינה

יש לי צפור קטנה בלב
והיא אולי כל התקוות
ולפעמים אני חושב
שהיא תשובה לאכזבות

והיא טובה לבנת כנף
אתה אני מרגיש חפשי
והיא יושבת על ענף
בין מיתרי לבי

יש לי בלב צפור קטנה
עם שתי גומות ומגינה

יש לי צפור קטנה בלב
והיא עושה בי מגינות
של סתו ושל אביב חולף
של אלה אהבות קטנות

והיא עושה בי מזמורים
והיא צובעת עלמות
והיא פותרת לשירים
כמעט את כל החלומות

יש לי בלב צפור קטנה
עם שתי גומות ומגינה

יש לי צפור קטנה בלב
והיא עושה בי ספורים
של בית חם ובן אוהב
ושל קטעי ילדות יפים

והיא זוכרת בי כאב
והיא אוספת בי שנים
והיא עושה אותי שלו
אולי היא טעם החיים

עלמה - אישה צעירה לא נשואה.

מזמור - זמר, שיר, פזמון.

גומה - חור קטן, בור לא עמוק. גומת חן - שקע בלחי. בעת חיוך הופכת גומת החן להיות בולטת

מיתר - חוט בכלי נגינה המתוח בין שני קצוות של כלי נגינה (כלי מיתר), המפיק צליל בעקבות פריטה או הקשה על קליד.

מהלך הפעילות:

ניתן להשמיע לילדים את השיר או להקריא להם רק את הכותרת ולבקש שיתייחסו לכותרת. למה הכוונה שיש לי ציפור קטנה בלב, האם זה יכול להיות? היכן גרה הציפור?(בקן)

אמרו להם שקיימת ציפור דמיונית שמקום המחיה שלה הוא בלב של כל אחד.

השמיעו לילדים את השיר

שאלו: מה מיוחד בציפור שבשיר? מה היא עושה/נותנת? איזה רגש הם מרגישים בעקבות השיר?

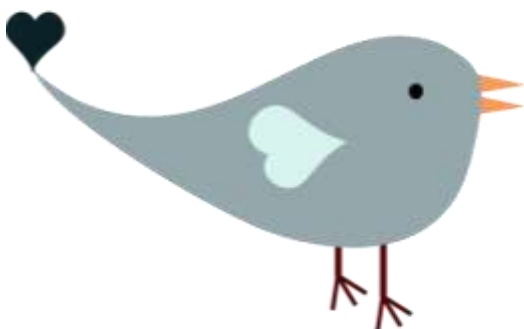
השמיעו שוב את השיר ובקשו מהילדים לעוף במרחב כמו ציפורים ובזמן המנוחה בשיר אמרו להם לעמוד.

שאלו: מה הרגישו, מה הציפור שלהם סיפרה? איך היא נראית?

פעילות יצירה בעקבות השיר: הסבירו לילדים שהם יצרו עכשיו את הציפור האישית שלהם שדרכה יביעו את הרגשות בעקבות הפעילויות באמצעות חומרים מגוונים. עזרו לילדים לכתוב מה הציפור שלהם מספרת להם.

סיום הפעילות:

בקשו מכל ילד בתורו להראות ולספר על הציפור האישית שלהם. מה הם מרגישים ומה רחשי הלב שלהם בעקבות הציפור שבלב.

מבוא למובילי הצהרון שבוע שני

בשבוע זה נתמקד בקשר בין בעלי חיים לבני אדם.

הילדים יבטאו רגשות כלפי בעלי החיים, ילמדו על הרגשות שלהם ועל הצורך להגן עליהם ולנהוג בהם בכבוד וברגישות.

הילדים יבטאו רגשות כלפי טיפול ודאגה לבעלי חיים וילמדו במי ניתן להיעזר על מנת לסייע לבעלי החיים.

היחידה כוללת חמישה מפגשים:

- 🐾 מפגש ראשון- בעקבות הסיפור "שמוליקיפוד" חברות בין האדם לבעל חיים
- 🐾 מפגש שני- פעילות סביב תמונות
- 🐾 מפגש שלישי- "איך לרפא כנף שבורה"- חמלה ואמפתיה
- 🐾 מפגש רביעי- עוקבים אחר הציפורים, נכין מתקן האכלה לציפורים ונעקוב אחריהן
- 🐾 מפגש חמישי-עוזרים לבעלי חיים- הכרות עם וטרינר-רופא חיות

שבוע שני

נושא: הקשר בין בעלי החיים ובני האדם

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים					
פעילות העשרה חינוכית	בעקבות הסיפור "שמוליקיפוד"	פעילות סביב תמונות	בעקבות הסיפור "איך לרפא כנף שבורה"	זימון ומעקב אחר ציפורים יצירה וחקר	מי מטפל בבעלי החיים
סיום היום					

שמוליקיפוד/כוש

רקע למוביל/ה:

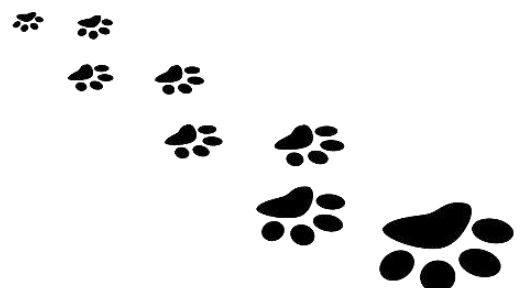
בעל חיים יחידאי – חי בגפו/לבדו, פעיל בלילה, בעל חוש ריח מפותח, מסוגל לרוץ במהירות ובעל רגלים חזקות. הקיפוד אוכל חקרים (ג'וקים, חיפושיות, תולעים) זרעים, חשוב לא להאכיל אותו בדברים אחרים, נמשך לשאריות מזון ואשפה של בני אדם – מה שגורם לו להיפגע.

הקיפוד מתכדרר לכדור, יש לקיפוד למעלה מ- 7000 קוצים והוא מפנה אותם כלפי חוץ לצורך הגנה.

בעונת החורף הוא בתרדמת.

רקע על הספר:

ג'י חוזה. הוא שוכב במיטתו עזוב ובוהק, פתאום שומע רשרוש בחצר ורואה כדור עם קוצים וראש קטן מצץ מצפנים. זהו שמוליקיפוד. ג'י הוא היה בוקר וח'פס חבר. צ'שניהם יש קוצים על הראש, אף שג'י אינו מסוגל להתכדר כמו קיפוד. הם מתיידדים. ג'י מכבד את שמוליק בתותים ומזמין אותו צ'ישון בקופסת הצ'עצ'ועים שצו. הוא משאיר צו קצת תותים צ'מקרה שיהיה רעב. אצא ששמוליקיפוד מתהפך בשטח וכשהוא מתעורר התותים משופדים על קוציו. ג'י פוצה את התותים אכצ' שמוליק מתעצ'ע הכיתה צ'אכא ואמא. ג'י מצדה הכנה. הידידים ערבים, ובקצה-קצה הספר רואים את אמאק'יפוד ואכאק'יפוד ממתינים צ'שמוליק שצ'הם.

עזרים: הספר שמוליקיפוד / כוש

בחירת העזרים בהתאם לפעילות היצירה שתבחרו ומופיעה בהמשך.

מהלך הפעילות:

הקריאו את הספר תוך כדי הצגת האיורים בפני הילדים.
(אפשרות נוספת להקרין את הספר)

שאלו את הילדים: מה אהבו בסיפור? מה קרה לגדי?

אמרו לילדים שבסיפור כתוב שגדי פגש מישהו שדומה
לכדור עם קוצים... ושאלו, למה הוא שמח, וכיצד
שמוליקיפוד עזר לו?

בסיפור כתוב ש"גדי שמח ונענע את סורגי המיטה. אבל
שמוליקיפוד נבהל והתקפל כמו כדור...אני מפחד, לחש שמוליק", ושאלו, מה הבהיל את
שמוליקיפוד? ממה הוא מפחד?

האם גם אתם פוחדים? מה קורה לכם כשאתם פוחדים?

אמרו לילדים שבספר כתוב.... "לאט לאט התיישר שמוליקיפוד והוציא את הראש והרגליים
שלו. גדי ניסה להתקפל לכדור קטן כמו שמוליקיפוד. בקשו מהילדים לנסות ולהתכדרר כמו
שמוליקיפוד. ושאלו האם הצלחתם?

מה דומה בין גדי לשמוליקיפוד? איך לדעתכם גדי הרגיש שמצא חבר איך שמוליק הקיפוד
הרגיש שגדי עזר לו?

פעילות יצירה (ניתן לבחור באחת מהדרכים הבאות):

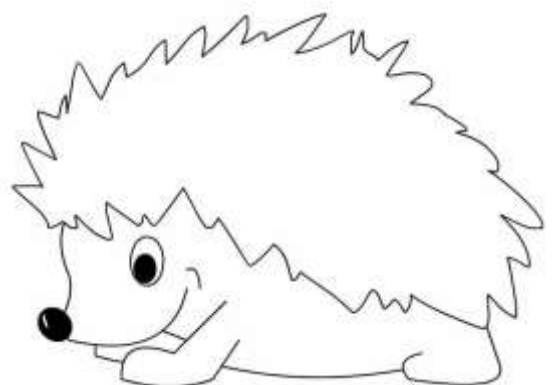

הכנת קיפוד מעלי שלכת

עזרים: בריסטול עם מתאר הקיפוד, עלי שלכת, דבק, קיסמים, עיניים זזות.
מהלך הפעילות:

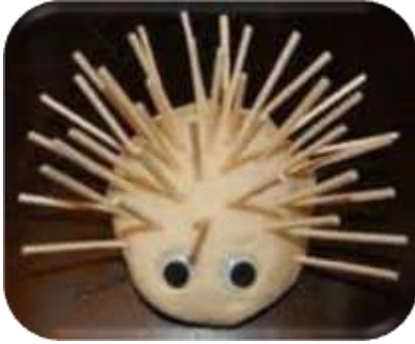
הציגו לילדים את מבנה הגוף של הקיפוד.

בקשו מהם להדביק את עלי השלכת, לצבוע ולעצב את הקיפוד שלהם.

הכנת קיפוד מפלסטלינה או חומר אחר

עזרים: משטחים, פלסטלינה, חומר, גפרורים צבעוניים (לקוצים של הקיפוד) ועיניים זזות קטנות.

מהלך הפעילות:

- בקשו מהילדים לפסל בפלסטלינה או בחומר אחר קיפודים, להוסיף קוצים ועיניים זזות
- הניחו את היצירות על משטח לתצוגה ורשמו את שם הילד/ה.

סיום הפעילות:

אמרו לילדים שהיום קראנו את הסיפור "שמוליקיפוד" וראינו כיצד נוצר קשר של חברות בין גדי לקיפוד. קשר חיובי לשני הצדדים, גם לגדי וגם לשמוליקיפוד.

הקשר בין בעלי חיים ובני האדם

עזרים:

תמונות של אנשים ובעלי חיים, עלונים וגזרי עיתונים, חומרי יצירה, דפים, ניירות וצבעים, דבק ומספריים.

מהלך הפעילות:

יושבים במעגל ומציגים את התמונות לילדים. כל פעם תמונה אחת ושאלה בעקבותיה: מה אתם רואים בתמונה? מה הרגש שעולה מהתמונה? מה, לדעתכם, מרגיש בעל החיים המופיע בתמונה? מה לדעתכם מרגיש האיש/הילד שבתמונה?

בקשו מהילדים להתהלך במרחב כבעלי חיים (לפי בחירתם) כולל חיקוי של בעל החיים כאשר האדם מטפל בו.

בקשו מהילדים לשתף בהרגשתם. שואלו אותם: איזו חיה הם בחרו להיות?

מה הם הרגישו שראו את האדם שמטפל בהם?

פעילות יצירה: בקשו מהילדים לחפש בעלונים תמונות של בעלי חיים, שמהם ניתן ללמוד על הקשר בין בעלי החיים לבני האדם. כגון: ילדה מחבקת חתול. אדם מחזיק תוכי על כתפיו.

סיום הפעילות:

אמרו לילדים שהיום ראינו שלבעלי יש רגשות והם מביעים את הרגשות הללו. בעלי החיים מראים לנו את הרגשות שלהם בדרכים שונות וצריך להסתכל ולעזור להם במידת הצורך.

איך לרפא כנף שבורה/ בוב גרהם

מידע למוביל/ה:

הספר "איך לרפא כנף שבורה" הוא ספר ידע מאויר שהמלצר בו מינימליסטי, ויש בו איורים רבים. המלצר המועט מזמין את הידע לרפא את המסרים הטמונים באיורים. הספר מזמין שיח מעמיק על רגישות לצלצול בעיקר לבעלי חיים, חמדה ואמפתיה "

בסיפור, ציפור תקדחת במעופה בחצון של גורג שחקים וטפצת על המדרכה אך אנשים העוברים לידה אינם מבחינים בה. בידי שמבדה בעיר עם אמו מבחין בציפור. הוא סקרן לראות איה מרים אותה ובעדיטת, עוטף אותה בצעיף של אימו, מביא אותה הביתה ומנסה לתקן את הטצה שנשרה ממנה. יחד עם הוריו הוא מטפח בציפור כפי צאחות ולרפא את הכנף הפצועה. כשהציפור מחזיקה, בידי והוריו מחזירים אותה לאותו מקום שבו מצאו אותה, והציפור עפה לשמים. יחד עם האב מרפאים אותה ושוחרים אותה שוב לחופשי.

עזרים: הספר איך לרפא כנף שבורה/ בוב גרהם

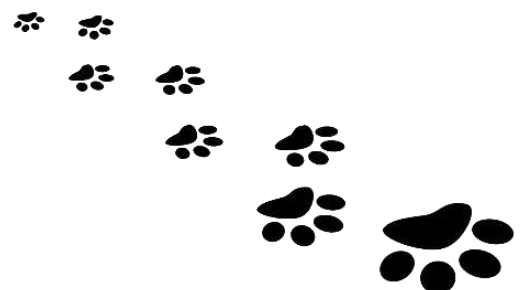
מהלך הפעילות:

הציגו לילדים את הכריכה, שם הספר ושאלו על מה לדעתכם יסופר בסיפור?

הקריאו את הספר, תוך כדי הצגת האיורים.

בקשו מהילדים שיספרו במילים שלהם, מה קרה בסיפור?

שאלו: איך הרגיש ביל ביחס לציפור הפצועה? מה הוא עשה והאם זה מעשה טוב? כיצד ביל ומשפחתו טיפלו בציפור? בסוף הסיפור ביל ומשפחתו משחררים את הציפור לחופשי, מדוע הם עשו זאת ומה הרגישו? האם עזרתם פעם לבעל חיים?

הראו לילדים את התמונה הזו מהספר ושאלו :

מה אתם רואים בתמונה? באלו צבעים מצוירים הילד ביל ואמו?
מדוע מחבר הספר, בוב גרהם, בחר לצייר את ביל, הציפור ואמו בתוך עיגול צהוב זוהר?
(רצה להדגיש שרק הילד ואמו הבחינו בציפור הפצועה ועזרו לה)

פעילות יצירה

בקשו מהילדים לצייר ציור משלהם לסיפור ששמעו ותלו את היצירות .

סיכום הפעילות:

הסבירו לילדים שחשוב מאוד לגלות אמפתיה וחמלה כלפי בעלי חיים.

עוקבים אחר ציפורים

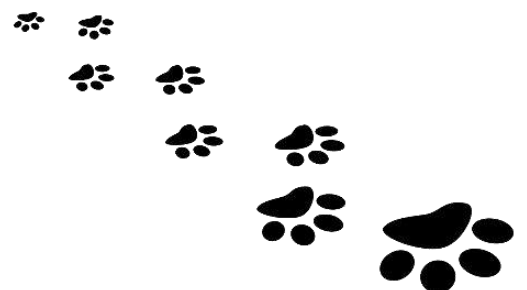
הכנה מוקדמת של הכנת מתקן האכלת ציפורים על פי ההנחיות הבאות. [מתקן האכלת ציפורים](#) (ללחוץ על הקישור)

עזרים:

מיכל ריק של מרכז כביסה או מיכל דומה להם שטוף היטב ויבש, מוט/ ענף דק וישר באורך 20 – 25 ס"מ, חבל דק באורך של כ 1 מטר, מספריים, חומרים לקישוט מהטבע – פרחים יבשים, עלי שלכת יפים וכדומה, דבק פלסטיק.

אופן הכנת המתקן:

- 🐾 באמצעות מספרים מנקבים חור בחלק התחתון של המיכל (יתבצע על ידי מבוגר) וגוזרים חלון במיכל.
- 🐾 יוצרים כן עמידה לציפור: יוצרים שני חורים לאורך המיכל ובסמוך לפתח שחתכתן. תוקעים את המקל דרך שני החורים וכך נוצר מקום עמידה לציפור.
- 🐾 מקשטים את התיבה מבחוץ יחד עם הילדים בחומרים מגוונים (עדיף טבעיים). תולים את התיבה בחצר הגן בגובה של כמטר וחצי (על גדר, גזע עץ או סורגי החצר) בעזרת חוט ברזל.
- 🐾 מניחים בתוך המיכל חתיכות לחם, שאריות של עוגיות או תערובת של מזון לתרנגולות.
- 🐾 הגילוי של הציפורים יכול לקחת זמן. לא להתייאש!
- 🐾 רצוי להניח גם קערית מים (בתחתית של עציצים) להרוות את צימאון הציפורים.
- 🐾 תלו את מתקן האכלת הציפורים בחצר.

מהלך הפעילות

מזכירים לילדים את הסיפור שקראנו אתמול "איך לרפא כנף שבורה"

משחק תפקידים

כל ילד יקבל תפקיד ויכנס לדמות של התפקיד

ביל עזר לציפור ולאחר מכן שחרר אותה. לו יכלה הציפור לדבר מה היא הייתה מספרת לחברות שלה?

הזמינו שני ילדים האחד וחלקו לכל אחד תפקיד האחד ישחק את ביל והשני את הציפור הפצועה. בקשו מהם להציג את השיחה בין הציפור לביל/הילד שהבחין ועזר לציפור.

שאלו את הילדים שהמחזו מה הרגיש הילד/ה ששיחק/ה את ציפור? ומה הרגיש/ה הילד/ה ששיחק/ה את ביל?

הזמינו זוג נוסף של ילדים חלקו ביניהם את התפקידים ביל/ציפור הפצועה ובקשו שיציגו את השיחה בין הציפור שהבריאה לבין החברה שלה, מה הן אומרות אחת לשנייה? איזה רגש עלה ממשחק התפקידים?

שאלו את הילדים איך אפשר לזמן ציפורים אלינו לצהרון על מנת שנעקוב אחריהם ונלמד עליהם?

חלקו לכל ילד את לוח המעקב לציפורים ותארו ובקשו מהם לתאר את התמונה המופיעה בשורה הראשונה/ השנייה/ השלישית/ הרביעית/ החמישית/ השישית/ השביעית ואת שמה. אמרו לילדים שעליהם יהיה לסמן בטבלה את הציפורים שיראו. פעילות יצירה: הכנת משקפות

עזרים: גלילי נייר טואלט, דבק וצבעים וחומרי יצירה מגוונים לקישוט.

הסבירו לילדים שלקראת היציאה לחצר לשם מעקב אחרי ציפורים נכין משקפת שתסייע לחפש את הציפורים. חלקו לכל ילד שני גלילי נייר טואלט, בקשו מהם להדביק את שניהם האחד לשני ולקשט אותם.

צאו עם הילדים לחצר ועמדו ליד מתקן האכלה. שאלו את הילדים מה הם רואים ולמה הוא נועד.

בקשו מהם בעזרת המשקפות לחפש אחרי ציפורים ולסמן בטבלה את הציפורים שראו.

אספו את הילדים ושאלו אותם אילו ציפורים ראו.

להרחבה על [מרכז הצפרות בארץ](#) (יש ללחוץ על הקישור)

בארץ קיימים מספר מרכזי צפרות הפזורים ברחבי הארץ כאשר המטרה העיקרית שלהם הוא שמירת הטבע ושימור מגוון מיני עופות ובתי הגידול הטבעיים בישראל.

לוח מעקב לציפורים שבאות לבקר במתקן האכלה

יום שישי	יום חמישי	יום רביעי	יום שלישי	יום שני	יום ראשון	היום בשבוע שם הציפור
						 שחוראלי לבן
						 דרור הבית
						 בולבול
						 שחורור
						 יונה ציפית
						 שחורור
						 ציפית

סיום הפעילות:

מסבירים לילדים שצריך לגלות סבלנות במעקב אחר הציפורים ולעיתים לא נראה ציפורים אך עם הכנת מתקן ההאכלה ותלייתו בחצר נוכל לראות ציפורים שיבואו לבקר בצהרון.

מי מטפל בבעלי החיים

מידע למובילה

אזורת צער בעלי חיים בישראל, היא הארגון הוותיק ביותר בארץ הפועל לבעלי החיים וזכויותיהם, ומטרתה העיקרית הנה לעצור לבעלי חיים ולמטע מהם צער וסבל. באזורת צער בעלי חיים בישראל אוספים בעלי חיים נטושים ומוצאים עבורם בתיים מאמצים, טתנים לחיות טיפול וטריטוריה-רפואי.

עזרים :

מחשב+ חיבור לאינטרנט, תמונות

מהלך הפעילות:

🐾 הקרינו את הסרטון "מטפלים ברגל של כבשה קטנה" (במידה ולא ניתן להקרין את הסרטון, הראו לילדים את התמונות)

🐾 הציגו את התמונות ושאלו, מה אתם רואים בתמונה?

🐾 שאלו :

➤ אילו חיות ראו?

➤ מי טיפל בחיות?

🐾 שאלו את הילדים מי מכיר את "צער בעלי חיים" ומה הם יודעים, בסיום סכמו במילים שלכם והוסיפו מידע שלא נאמר.

🐾 חלקו את הילדים לזוגות. כל זוג מחליט מי יהיה בעל חיים שזקוק לעזרה ומי יהיה וטרינר ונותנים להם להמחזיז זאת. לאחר מכן מחליפים תפקידים בין הזוגות.

🐾 חוזרים לישיבה במליאה ושואלים את הילדים להרגשתם: כיצד הרגישו כאשר שיחקו בעל חיים שזקוק לעזרה? כיצד הרגישו כשעזרו להם? כיצד היה להיות וטרינר שעוזר לבעלי חיים?

סיכום

הסבירו לילדים: השבוע קראנו שני סיפורים וראינו את הקשר החשוב בין בעלי החיים לבני אדם. קשר אותו יש לטפח ולשמור. חשוב שתמשיכו להיות עירניים לסביבה שלכם. להגן על בעלי החיים, לשמור עליהם ולהתייחס אליהם בכבוד.

מבוא למובילי הצהרון שבוע שלישי

בשבוע זה נתמקד ביחסי חברות, עזרה ונאמנות דרך מערכות יחסים בין בעלי החיים.
להלן פירוט המפגשים:

- 🐾 מפגש ראשון- פעילות סביב השיר "חילזון פוגש חבר"
- 🐾 מפגש שני- פעילות סביב הסיפור " הלוויתן והשבלול" דרכו נלמד על עזרה והתחשבות.
- 🐾 מפגש שלישי- ניצור משחק
- 🐾 מפגש רביעי- פעילות סביב הסיפור "שלושת הפרפרים" ודרכו נלמד על חברות אמת ונאמנות.

שבוע שלישי

נושא: חברות בין בעלי חיים

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	
					פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים					
בעקבות השיר "חילזון פוגש חבר" /אראלה בורנשטיין	בעקבות הסיפור "הלוויתן והשבלול"	פעילות יצירה	בעקבות הסיפור "שלושת הפרפרים"	המחזת הסיפור שלושת הפרפרים	פעילות העשרה חינוכית
					סיום היום

חילוץ פוגש חבר – פעילות בעקבות השיר

עזרים: קישור לשיר, דפים, ירחונים, כלי כתיבה דבק ומספריים

חילוץ פוגש חבר/אראלה בורנשטיין

השיר (יש ללחוץ על הקישור)

חילוץ זוחל בנחת,
עם הבית למקלחת-
חילוץ זוחל לאט,
יש לו זמן לכל אחד.
בשדה פוגש חבר,
ארנבון מולו עובר
אן לאן הוא ממהר.
אץ רץ, רץ ומנתר
מזנק ומתחפר
ונעלם ושוב חוזר
חילוץ זוחל בנחת...

חילוץ זוחל בנחת,
עם הבית למקלחת-
חילוץ זוחל לאט
יש לו זמן לכל אחד,
והנה פוגש חבר,
נחליאלי שוב עובר.
אן לאן הוא ממהר.
אץ, רץ רץ ומנתר,
מנתר עף וחוזר
אין לו זמן הוא מאחר.

חילוץ זוחל בנחת,
ופוגש בגן אורחת-
סתונית קטנה ורודה,
ליורה ברוך מודה,
ושניהם פוגשים חבר,
נחליאלי שוב עובר.
אן לאן הוא ממהר,
אץ לו רץ ומנתר
מנתר עף וחוזר
אין לו זמן הוא מאחר.

מהלך הפעילות:

השערת השערות- היום נקשיב לשיר "חילוץ פוגש חבר" ונשאל: איזה חיות, לדעתכם, יפגוש החילוץ בשיר? 🐾

משמיעים את השיר לילדים ושואלים: מה דעתכם על השיר? מה הרגשתם כשהקשבתם לשיר? את מי החילוץ פוגש בדרכו ומה מאפיין כל חיה? חילוץ זוחל בנחת 🐾

נחליאלי אץ, רץ ומנתר

סתונית קטנה ורודה(פרח הגדל בסתיו)

ארנבון רץ ומנתר

מתחלקים ל-4 קבוצות . כל קבוצה מקבלת תפקיד של דמות מהשיר(חילזון, נחליאלי, סתונית וארנבון). הילדים נעים על פי הקצב של אותה חיה מהר/לאט, קופצים, זוחלים, רצים.

הילדים חוזרים למקום. כעת מאזינים שוב לשיר והפעם נמקד את הילדים למנגינה של השיר. כאשר החילזון זוחל לאט גם המנגינה מתנגנת באיטיות וכאשר מגיע הנחליאלי המנגינה נעשית מהירה יותר.

נשאל את הילדים איזה חיות איטיות הם מכירים ואיזה חיות שרצות ומנורות פעילות יצירה בעקבות השיר: כל ילד יבחר לצייר חיה מתוך השיר.

סיום הפעילות:

כל תלמיד יתלה את הציור שלו על הלוח.

הלוייתן והשבול

מידע למוביל/ה:

הספר "הלוייתן והשבול" חושף בפני הילדים ערכים חשובים כמו עזרה והתחשבות, ידידות, אמת ושיתוף. הרבי באמצעות סיפור מרגש ואיורים ממוחשיים. הלוייתן נשא על זכו את השבול והקטן צייד ברחבי העולם, וכשהלוייתן נקדע צסכנה, השבול והקטן מציד אותו.

עזרים:

הספר הלוייתן והשבול/ג'וליה דונלדסון
פלסטלינה בצבעים מגוונים, עיניים זרות

מהלך הפעילות:

הזמינו את הילדים לשבת קרוב על מחצלת באופן שבו יוכלו להתבונן באיורים.

הציגו לילדים את כריכת הספר ושאלו: איפה בית הגידול של הלוייתן והשבול? האם לדעתם הם יכולים להיות חברים?

הקריאו את הספר, תוך כדי הצגת האיורים בפני הילדים.

שאלו: מה מיוחד בחברות בין לוייתן לשבול? האם הגודל משנה? האם גם בעל חיים קטן יכול לעזור לחיה גדולה? האם אתם יכולים לעזור לאנשים שגדולים מכם? להורים שלכם? תנו דוגמאות.

פעילות יצירה: נותנים לכל ילד שני גושי פלסטלינה. גוש אחד קטן וגוש שני גדול יותר ומבקשים מהילדים ליצור 2 חיות. אחת קטנה ואחת גדולה.

סיום הפעילות:

אפשרו לילדים להציג את הדמויות של החיות שהכינו ולשחק במשחקי תפקידים. שאלו: האם החיות חברות טובות?, האם הגודל חשוב? מה חשוב בחברות בין חיות/בני אדם?

חברות בין בעלי חיים

עזרים :

תמונות, דפים גדולים וחומרי יצירה מגוונים

מהלך הפעילות:

מניחים את התמונות על השטיח או על השולחן ושואלים את הילדים מה הם רואים בתמונה?

מה הם חושבים על הקשר בין בעלי החיים? האם אפשרי שבעלי חיים שונים יהיו חברים?

האם חברים צריכים להיות דומים אחד לשני?

מחלקים את הילדים לזוגות וכל זוג בוחר להיות חיה אחרת. הילדים יושבים אחד מול השני ומנהלים שיחה מה חשוב להם בחברות.

בוחרים מספר מתנדבים שציגו בפני הילדים איזה חיות הם בחרו להיות ומה גרם להם לרצות להיות ביחד, כחברים טובים.

סיום הפעילות:

הילדים מציגים את עבודתם והרגשתם לגבי המשימה. ומה עזר להם להצליח במשימה.

שלשת הפרפרים/ליון קיפניס

איורים: ענבל שריד

מידע למובילה:

שלושת הפרפרים הוא סיפור המעביר מסר חשוב ביותר על חברות אמת, עזרה והתחשבות ואמנות שעומדת במבחן גם בעת צרה. שלושה פרפרים שיצאו לעולם בשדה וקצרו זכרונות הרוח מכיתם. טיפות הגשם הרטיבו את כנפי הפרפרים עד שלא יכלו לעוף עוד. פט הפרפרים זפרחים וביקשו צמצא בהם מסתור, אך אל פרח לא הסכים זקבאז את שלושת הפרפרים יחדיו. הפרפרים סירבו לעטוף האחד את השני ושאו מאוחרים. ראתה השמש את מעשה הפרפרים, העריכה את נאמנותם וסייעה להם את הסערה.

עזרים:

הספר שלשת הפרפרים/ליון קיפניס, שקפים, נייר דבק, טושים פרמננט ומקל/שיפוד

מהלך הפעילות:

🐾 הזמינו את הילדים לשבת על מחצלת או שטיח או במגל באופן שבו יוכלו להתבונן באיורים.

🐾 הקריאו את הספר, תוך כדי הצגת האיורים בפני הילדים.

🐾 אפשרו לילדים לשתף: מה הם אהבו? מה היה להם מעניין בסיפור?

כדאי לשוחח על הקשר בין הפרפרים, מה מאפיין את החברות ביניהם. מה הרגישו הפרפרים כאשר סרבו לקבל אותם בגלל צבע כנפיהם?

לקרב לעולם הילדים: איך אתם מגיבים כשחבר שלכם נעלב? או איך הרגישו שלא רצו לתת לחבר שלהם להצטרף למשחק? שוחחו על כללים לכניסה למשחק.

פעילות יצירה:

הכנת פרפרים משקפים הסבר בסרטון

חומרים:

- שקף
- נייר דבק
- טושים פרמנט
- חוט מתכת דק/מקל

מהלך היצירה:

הילדים יציירו על השקף את הפרפר מהדמיון שלהם יגזרו את הפרפר ויצבעו אותו בטושים פרמנט וידביקו את המקל מאחורי הפרפר.

➤ כדאי להניח הפרפרים ליד מקור אור כדי לראות את קרני השמש עוברות דרכם.

סיום הפעילות:

ראינו היום דרך הסיפור על "שלושת הפרפרים" מהי חברות וערבות הדדית בין חברים. איזו הרגשה נעימה שיש חבר שמוכן לעזור לך בשעת הצורך.

מבוא למובילי הצהרון שבוע רביעי

השבוע נתמקד במשלים דרכם נדגיש מסרים חשובים לילדים: לכל אחד יש את היתרונות שלו, לכל אחד יש תועלת, לא משנה אם הוא קטן או גדול.

- 🐾 מפגש ראשון- נכיר את השיר "לו הייתי מלך" מה הייתי עושה?
- 🐾 מפגש שני- המשל "האריה והעכבר" -לכל אחד יש משמעות והוא יכול לעזור.
- 🐾 מפגש שלישי- בעקבות הסיפור נכין דמויות של אריה ועכבר
- 🐾 מפגש רביעי- המשל "השועל והחסידה"
- 🐾 מפגש חמישי-סיום חגיגי של יחידת בעלי חיים

שבוע רביעי

נושא: מכירים תכונות של בעלי חיים

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים					
פעילות סביב השיר "לו הייתי מלך"	פעילות בעקבות המשל "האריה והעכבר"	"האריה והעכבר" פעילות יצירה	פעילות בעקבות המשל "השועל והחסידה"	מסיבת חיות	פעילות העשרה חינוכית
					סיום היום

לו הייתי מלך

מידע למוביל/ה:

השיר "לו הייתי מלך" מכיל מסר עליו המתחבס לשלום, אהבה, אחווה וזרעות האריה בשיר מהווה סמל לעוצמה ואכזח המאפשרים לו לשלוט על הכוח. דמותו של האריה מופיעה כ"מנהיג חיובי". ניתן לראות קשר בין התמליל למוזיקה. בבית הראשון ניכר האופי הקצבי המעודד שותפות ובבית השני הכמיהה לשלום מתבטאת בקפיצה כלפי מעלה ומסתיים ברידה הטמרת בצליל ממושק הנתן תחושה של בית וביטחון. מתוך "זמר צליל הרוק"

האריה

טורף גבוה מהסוג פנתר שבמשפחת החתוליים, והשני בגודלו במשפחה זו לאחר הטיגריס. פרוותו בגוון חום-צהוב, והוא נפוץ בעיקר ביבשת אפריקה אך גם באסיה. בתרבות האטלית נחשב האריה סמל לעבודה, כוח, אצילות ולכן הוצגה לו הכיטי "מלך החיות". שמות טספיים של האריה בשפה העברית הם צי, שחף ואביא. שם נקבתו של האריה הוא צביאה ושם זור האריות כפיר.

עזרים:

השיר [לו הייתי מלך](#) / אנדה עמיר

צלחות נייר חד פעמיות, רצועות של נייר צבעוני (ניתן לקחת גם משבועונים), מקלות ארטיק, טושים.

לו הייתי מלך/אנדה עמיר

חנה אלברשטיין

לחן: משה וילנסקי

לו הייתי מלך, מלך העולם
מצווה הייתי שלום בין כולם.

שלום, שלום בין כולם
לו הייתי מלך, מלך העולם.

לו הייתי מלך, מלך החיות
מצווה הייתי בשלום לחיות.

לנמר וגם לדוב,
לא לשנוא, לא לטרוף,
לארנב וגם לקוף
את כולם, את כולם לאהוב.

מהלך הפעילות

להשמעת השיר לחצו כאן- [לו הייתי מלך](#)
השמיעו את השיר לילדים.

שיח בעקבות השיר:

- 🐾 מה אהבתם בשיר?
- 🐾 מה אומר האריה? איך הוא מתנהג?
- 🐾 לו הייתם מלך, מה הייתם מציעים לעשות?

משחק תנועת: נעמוד במעגל וננסה להמחיש את כוח האריה במשחק תנועה. האריה הוא הקובע, הוא המחליט. נבחר ילד שיציע תנועת גוף שתחזור על עצמה 4 פעמים וכל הילדים יבצעו יחד איתו. הוא יצביע על ילד אחר שיציע תנועה חדשה, וכך הלאה ללא מנגינה.

יצירת מסכה של אריה

עזרים:

צלחות נייר חד פעמיות, רצועות של נייר צבעוני (ניתן לקחת גם מירחונים) , מקלות ארטיק, טושים.

מהלך הפעילות:

מכינים מראש את כל חומרי היצירה ונותנים לילדים להכין לבד את המסכות שלהם. עוזרים להם בגזירת העיניים ומאפשרים לילדים לשחק עם הדמויות שיצרו.
שמרו על המסכה לפעילות הבאה (המשל האריה והעכבר)

סיום הפעילות:

כל הילדים יושבים במעגל וכל אחד מציג את המסכה שלו ומוסיף : כמלך החיות, אני הייתי מציע לעשות_____

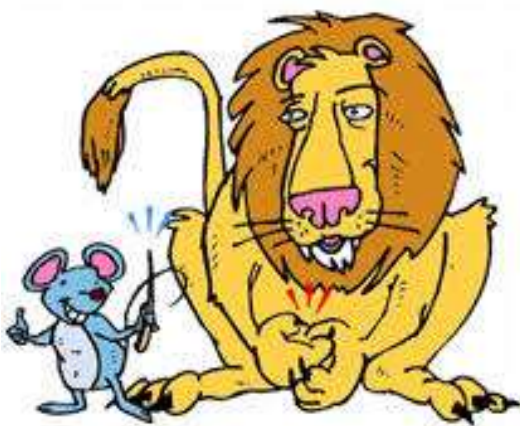
המשל 'האריה והעכבר'

מידע למוביל/ה:

מהו משל-משל הוא סיפור קצר או שיר, בדרך כלל על בעלי חיים, שהם מיוחסות תכונות אנושיות (האנשה). מטרת המשל להעביר מסר חזק או לקח מוסרי בצורה סיפורית. הכוללת האמיתית של המשל אינה למעשים שהיו בין החיות כי אם למעשים בין בני האדם. המשל הוא דרך יעילה להבהיר דיונים מסוי, ממנו ניתן להפיק לקח.

האריה והעכבר / איזופוס

האריה, מלך החיות, את שנת הצהרים ישן, עבר לידו במקרה עכבר קטן. בזנבו הארוך את אפו של האריה דגדג. התעורר האריה ושאל בקול גדול: "הו, עכברון טיפשוני, איך אתה מעז להרגיז את מלך החיות? בידי הכבדה אותך אהרוג". העכבר הקטן פחד, וביקש את נפשו להציל. הוא פנה אל האריה ואמר: "אדון אריה, בבקשה, אל תהרוג אותי, שחרר אותי, יבוא יום וגם אני אחזיר לך טובה!". דברי העכבר הצחיקו את האריה עד דמעות, כיצד עכבר קטן יציל את מלך החיות? למרות זאת, שחרר את העכבר והספיק לשכוח מהמקרה. עבר זמן, ואל היער הגיעו שני ציידים. הם לכדו את האריה ברשת ומלך החיות לא יכול היה להשתחרר. שאל האריה בכל כוחו לעזרה, אבל אף אחד אותו לא שמע. רק עכבר קטן אחד הגיע: במהירות כרסם את החבלים ושיחרר את האריה. העכבר היה מרוצה, פנה אל מלך החיות ואמר: "עכשיו אתה רואה כיצד עכבר קטן יכול להציל את מלך החיות!". האריה הבין את טעותו ואמר לעכבר: "אכן צדקת, עלי לכבד גם קטנים וחלשים ממני!"

עזרים: ספר, [הסיפור](#) (להקראת הסיפור מלווה באיורים יש ללחוץ על הקישור)

מהלך הפעילות:

- 🐾 הקריאו לילדים את המשל "האריה והעכבר"
- 🐾 אפשרו להם לשתף: מה הם אהבו? מה היה להם מעניין?
- עברו לשאלות תוכן- איך הרגיש העכבר שהאריה לכד אותו? ואיך הרגיש העכבר שעזר לאריה והציל אותו?
- 🐾 שיח ודיון – בעקבת המשל נראה שלכל אחד, קטן כגדול יש תפקיד ומקום בעולם וכל אחד יכול לעזור לאחר, אם רק ירצה. במה אתם עוזרים להורים שלכם? במה עוד אתם יכולים לעזור?
- הכנת ספר מאויר עם הילדים
- 🐾 מקריאים לילדים שוב את הסיפור
- 🐾 מחלקים את הסיפור לחלקים
- 🐾 החלקים בסיפור: העכבר בורח מהינשוף, העכבר מעיר בטעות את האריה, האריה לוכד את העכבר, העכבר משכנע את האריה לשחרר אותו והאריה צוחק ומסכים, האריה נלכד ברשת הציידים, העכבר מצל את האריה...
- 🐾 מחלקים את הילדים למספר קבוצות כולל קבוצה שתכין את כריכת הספר. כאשר כל קבוצה תתאר בדף שלה פרק אחר בציור.
- 🐾 מחברים ביחד את כל הציורים ויוצרים ספר משותף לילדי הצהרון.

סיום הפעילות:

מזמינים את אחד הילדים והוא מקריא לילדים את הסיפור המאויר שהכינו כל חבריו. מדגישים את החשיבות של שיתוף הפעולה והיצירה המשותפת של כל ילדי הצהרון.

פעילות יצירה: הכנת עכבר בעקבות המשל "האריה והעכבר"

עזרים:

גלילי נייר טואלט, בריסטול, דבק, מספרים, צבעים/טושים

מהלך הפעילות:

הילדים צובעים את גליל הנייר טואלט וגוזרים אוזניים, שפם וזנב ומדביקים על נייר הטואלט

אפשרות נוספת להכנת עכבר:

עזרים:

בריסטולים בצורת לב (בשני גדלים), צבעים, דבק, מספרים, טוש שחור

מהלך פעילות:

1. תבנית העכבר: **בצבע** או **בשחור-לבן**. או גזירה של לב גדול,

שניים בינוניים ושניים קטנים.

2. ניתן לגזור הלבבות מבריסטול צבעוני או מבריסטול לבן ולאפשר לילדים לצבוע בהתאם.

3. להרכיב את הלבבות בהתאם לציור ולהדביק אותם וליצור את דמות העכבר.

4. להוסיף עיניים ושפם.

ניתן לאפשר לילדים לפסל את דמות העכבר מפלסטלינה או מחימר ולהוסיף עיניים זזות/פקקים/כפתורים.

סיום:

קראנו היום את המשל על האריה והעכבר וראינו איך עכבר קטן הציל את האריה הגדול והחזק. כל אחד יכול להושיט עזרה והגודל והגיל לא קובעים. כדאי להדגיש שכאשר אנחנו מתנהגים בצורה אדיבה ביום מן הימים נקבל על כך גמול.

הרחבה- בספריית הפיג'מה ניתן לראות הספר ללא תמונות ולאפשר לילדים לספר את המשל לבדם. **קישור**

המשל "השועל והחסידה"

עזרים:

הסיפור "השועל והחסידה" או **סרטון** – מחשב עם רמקולים, תמונות של השועל והחסידה, כוסות עם מים ומכינים בצד קשים

השועל והחסידה

פעם הזמין השועל לסעודה את שכנתו ארוכת המקור, חסידה. השועל, כרגיל, לא עשה הכנות, לא הקדיש לאורחת הרבה מחשבות. וכמו בכל יום, מדי ארוחה, הוא הגיש את האוכל בצלחת שטוחה. החסידה טעמה רק שני פרורים, כי לה מתאימים רק כלים עמוקים. נעלבה החסידה והסתלקה רעבה. "עוד אחזיר לשועל", היא אמרה בליבה. שלחה החסידה לשועל הזמנה לבוא לביתה לארוחה דשנה. ההיא הכינה לכבוד השועל צלי בשר - אך אבוי! הצלי הוגש בכלי ... גבוה וצר .

מוסר-השכל:
חשוב לכבד את חברך
כדי לקבל יחס בהתאם.
"יהי כבוד חברך חביב
עליך כשלך"

מהלך הפעילות

- 🐾 הקריאו את המשל או הציגו את הסרטון
- 🐾 אפשרו לילדים לשתף מה הם אהבו? מה היה להם מעניין במשל? לאיזו דמות הם התחברו?
- 🐾 עברו לשאלות תוכן: מה המעשה שעשה השועל שפגע כל כך בחסידה? איך הרגישה החסידה לאחר מעשה השועל? מה עשתה החסידה בעקבות המעשה של השועל? כיצד הרגיש השועל למעשה החסידה? איזו תכונה (תכונת אופי) היינו משייכים לשועל?(ערמומי)

שיח ודיון:

הציגו את שתי התמונות הללו לילדים וקיימו דיון

האם וכיצד ניתן לפעול אחרת? כאשר החסידה לא הצליחה לאכול מהצלחת השטוחה מה יכלה לעשות אחרת? אם השועל היה מנסה למצוא ולאפשר לחסידה לאכול, האם כך הייתה נוהגת באירוח שלה?

סיום הפעילות:

היום למדנו את המשל "השועל והחסידה" וראינו שחשוב לתת יחס של כבוד לחבר על מנת לקבל יחס זהה.

מסיבת חיות

הכנות מקדימות:

שיח: כיצד הילדים היו רוצים לערוך את מסיבת החיות ומה צריך להכין. יש לרשום את דברי הילדים ולהיערך בהתאם.
כל ילד יבחר חיה שהוא רוצה להיות ויכין מסכה בהתאם. ניתן גם להכין אביזר שמייצג את החיה.

עזרים:

מאגר ליצירת מסכות של חיות. [ללחוץ כאן](#)
עוגיות ביסקוויט של חיות
שיר [מתוך ספר הג'ונגל](#)

מהלך הפעילות:

- שאלי את הילדים כיצד הם רוצים לחגוג את מסיבת החיות. 🐾
- הכינו תפאורה או מסכות של חיות. גם אביזר מייצג של החיה יכול להיות מצוין. 🐾
- הכינו שולחן חגיגי עם הילדים ובו כיבוד של שתיה וביסקוויטים של חיות. 🐾
- שבו במעגל ואפשרי לכל ילד להציג את החיה שבחר להיות. אם בהשמעת קול או בתנועה מאפיינת של החיה. 🐾
- המציאו ריקוד משותף לכל החיות. 🐾
- השמיעו לילדים שירי חיות ורקדו איתם 🐾

סיכום:

הכרנו מספר גדול של בעלי חיים ולמדנו עליהם. היכן הם גרים, איזה קול הם משמיעים וכיצד הם מתקשרים. למדנו על הקשר המיוחד בין בני האדם לבעלי החיים וכיצד הם תורמים האחד לשני.
שיתפנו ברגשות ומחשבות בנושא.

פעילויות לסיום היום

חשוב לכנס את הילדים בסיום היום, לפני הפיזור הביתה ולקיים פעילות קצרה. סיכום מסודר של היום מאפשר לילדים לצאת מצהרון ניצנים בתחושה חיובית ולהיזכר בכל מה שחוו ופעלו בצהרון (בדרך זו יוכלו לספר להורים את כל מה שהיה במהלך הפעילות בצהרון) ומקל על המובילים לבצע פיזור מסודר ומבוקר של הילדים לביתם. לפניכם פעילויות אותן תוכלו לשבץ בפלח זה של היום. בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

הולכים הביתה עם משהו חדש

בישיבה במעגל מזכירים לתלמידים מה עשינו היום שאלות שניתן לשאול את התלמידים:

- מה למדנו היום? 🐾
- איך הרגשתם היום בפעילויות? 🐾
- איזו פעילות מצאה חן בעיניכם היום? 🐾
- ממה נהניתם? 🐾

מסכמים בשפת גוף

מתחלקים לקבוצות (עד 5 ילדים בקבוצה) בוחרים משפט או מושג שקשור לנושא הנלמד במהלך היום בצהרון ומתארים אום באמצעות שפת הגוף. כל קבוצה מציגה את המשפט או המושג שבחרה ושאר הקבוצות מנחשות.

משפט לסיום

עזרים: כרטיסים עם תמונות של ילדים בפעולה(ילדים מציירים, קופצים, שרים, משחקים וכדומה) וכן של ילדים עם בעלי חיים מגוונים

מהלך הפעילות:

מפזרים את הכרטיסים עם התמונות על השולחן או הרצפה וכל ילד בוחר כרטיסיה ומשתף על הבחירה וכל מה שהוא חושב לשתף.

ילדים מדריכים

אחת לשבוע בחרו קבוצת ילדים שתהיה אחראית להדריך את כל הילדים במהלך משחק חברתי קצר. יש לבחור את הילדים בתחילת יום הפעילות ולאפשר להם לתכנן ולהתארגן. עזרו להם לבחור משחק פשוט, לארגן את המרחב באופן מותאם ולהדריך את חבריהם.

שרשרת מילים

הילד הראשון בוחר מילה הקשורה לפעילויות שהתקיימו במהלך היום בצהרון או לפעילות האחרונה והילד הבא אחריו ממשיך במילה נוספת עד שנוצר משפט מהמילים וכך הלאה. לדוגמה: כלב- חייה חמודה- שהייתי - רוצה- בבית . דוגמה נוספת: בעלי חיים- הם- חברים- טובים- של- בני האדם.

תערוכת סיכום השבוע

בימי חמישי מומלץ ליצור, בשיתוף הילדים, תערוכה המייצגת את העשייה והחווייה של הילדים במהלך השבוע שחלף. סדרו שולחן חגיגי והניחו עליו את היצירות שיצרו הילדים במהלך השבוע. אפשרו לילדים לקשט את השולחן ולהוסיף כרטיסיות מידע הקשורות לנושא. הזמינו את ההורים להתרשם מהתערוכה, ניתן גם לשלוח להורים תמונות.

